

НОВОСТИ В КООПЕРАТИВНАТА ТЪРГОВИЯ

РЕГЛАМЕНТИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

- Изкуствен интелект: как ЕС ще регламентира технологията

ИНОВАЦИИ

- Нова директива за екоетикирането в ЕС

КОНКУРЕНЦИЯ И ПАЗАРНИ АНАЛИЗИ

- Ключови тенденции в търговията с храни през 2023г.

ДОБРИ ПРАКТИКИ

- B2B COOP платформа за търговия на едро

Изкуствен интелект: как ЕС ще регламентира технологията

Използването на технологии с изкуствен интелект в ЕС ще бъде регламентирано с правила, които са първи в света.

Част от стратегията на ЕС за развитие на цифровата икономика е стремежът за регулиране на изкуствения интелект. Целта е едновременно да се създадат подходящи условия за развитие на технологията и да се защитят потребителите.

Изкуственият интелект може да донесе много ползи – по-добро медицинско обслужване, по-безопасен и по-чист транспорт, по-ефективно производство, по-устойчиво потребление на енергия.

През април 2021 г. Европейската комисия предложи първата регулативна рамка за изкуствения интелект. Тя предвижда да се направи оценка и да се класифицират системите, използващи технологията, в групи според риска, на който са изложени потребителите. Системите с по-висок риск ще бъдат подложени на по-строги регулации.

Когато бъдат окончателно одобрени, това ще бъдат първите регулации в света за изкуствения интелект.

За какво настоява Европейският парламент

Приоритетът на Парламента е системите с изкуствен интелект в ЕС да бъдат безопасни, с ясни правила и ясен произход, да не дискриминират срещу някои групи хора и да не вредят на околната среда. Технологията трябва да подлежи на контрол от хора, а не от автоматични системи.

Парламентът също така иска да бъде установено единно определение за изкуствен интелект, което не е свързано с конкретна технология и може да се прилага и към бъдещи системи.

Различни изисквания в зависимост от риска

Законодателният акт за изкуствения интелект налага изисквания към доставчиците и потребителите на системи с изкуствен интелект в зависимост от риска, свързан с конкретните системи. Всички приложения трябва да бъдат оценени, за да се определи подходът към тях.

Неприемлив риск

Системи, които се смятат за заплаха за хората, ще бъдат забранени. Такива могат да бъдат:

- системи, които манипулират познанията или поведенията на групи от хора: например, играчки с активирани гласови функции, които насърчават опасно поведение на децата;
- системи, които оценяват и класифицират хората въз основа на поведение, социално-икономически статус или лични характеристики;
- системи за биометрична идентификация в реално време и от разстояние, например за лицево разпознаване.

Някои изключения могат да бъдат допуснати – например, системи за биометрична идентификация могат да бъдат допуснати при разследването на тежки престъпления, ако идентифицирането става със значително закъснение, а не в реално време, и въз основа на съдебно решение.

Висок риск

Системи, които имат отрицателно влияние върху основни права, ще бъдат смятани за високорискови. Те ще преминават през оценяване преди допускането им на пазара и през целия цикъл на използването им.

В тази категория се включват:

- системи, които се използват в продукти, обхванати от законодателството за общата безопасност на продуктите (например, играчки, самолети, автомобили, медицински апарати и асансьори);
- системи за биометрична идентификация и категоризация на хора;
- системи за управление на критично важна инфраструктура;
- системи за обучение и практически стажове;
- системи за назначаване на хора и управление на човешките ресурси;
- системи за достъп до основни услуги, предоставяни от частния сектор и до обществени и социални услуги;
- системи за правораздаване;
- системи за управление на миграцията, предоставянето на убежище и контрола на границите;
- системи за оказване на правна помощ и консултации.

Генеративен изкуствен интелект

Генеративният изкуствен интелект като ChatGPT е способен да създаде различни видове съдържание (текст, изображения, видеоклипове).

В такива случаи ще трябва да бъде ясно оповестено, че съдържанието е създадено с помощта на изкуствен интелект и ще трябва да бъдат изпълнени още някои изисквания за прозрачност.

Ограничен риск

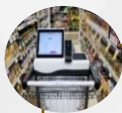
Системи с ограничен риск ще трябва да отговарят на минимални изисквания за прозрачност. Това ще дава възможност на потребителите да вземат информирани решения.

Например, потребителите ще трябва да бъдат информирани, че влизат в контакт с изкуствен интелект и на тях ще им бъде предоставян избор дали искат да продължат да използват услугата.

Следващи стъпки

Парламентът ще приема позицията си по законодателния акт за изкуствения интелект на пленарната сесия през юли 2023 г. След това депутатите ще започнат преговори със страните в Съвета на ЕС по окончателния текст на законодателството. Целта е да бъде постигнато съгласие до края на годината.

Източник: <https://www.europarl.europa.eu>

Нова директива за екоетикирането в ЕС

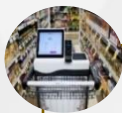
Нова директива ще забрани екоетикетирание без солидни доказателства и ще изисква удължен срок на ползване на продуктите.

Думи като „щадящ околната среда“, „естествен“, „климатично неутрален“ и други няма да могат да присъстват на етикетите или опаковките на продукти в ЕС, освен ако не са придружени с подробни доказателства. Това предвижда одобреният от Европейския парламент проектозакон за подобряване на етикетирането и за спиране на подвеждащите твърдения. Той съдържа очаквани мерки срещу нелоялните зелени търговски практики (т.нар. greenwashing). Законът ще ограничи и твърдения за неутралност на продукта към околната среда, ако те се базират само на схеми за компенсирание на въглеродни емисии.

Друга важна мярка в законодателството пък се очаква да удължи живота на продуктите и да улесни рециклирането им, като забрани въвеждането на елементи (части), които ограничават живота на продукта или водят до преждевременна повреда на стоките.

В пленарната зала бе одобрено предложението за нова директива за повече права на потребителите по време на зеления преход. Основната му цел е да помогне на последните да направят екологичен избор и да насърчи компаниите да им предложат по-издръжливи и устойчиви продукти. Директива е част от първия пакет за кръгова икономика на ЕС заедно с регламента за екодизайна, регламента за строителните продукти и стратегията на ЕС за устойчив текстил. Той проправя пътя за последващо законодателство за екологичните претенции, което се очаква в близко бъдеще.

Забрана за подвеждащи реклами и общи екотвърдения

Одобреният от Европарламента мандат за преговори предвижда забрана на използването на общи твърдения за околната среда като „щадящ околната среда“, „естествен“, „биоразградим“, „неутрален по отношение на климата“ или „еко“, ако те не са придружени с подробни доказателства.

Той също така има за цел да забрани твърдения за щадене на околната среда, които се основават единствено на схеми за компенсиране на въглеродни емисии.

Други подвеждащи практики също ще бъдат забранени. Сред тях са например твърдения, които се отнасят за целия продукт, ако всъщност е вярно само за една част от него.

Или информация, че даден продукт ще издържи определено време или може да се използва при определено ниво на интензивност, ако това не е вярно. "Джунглата от фалшиви екологични твърдения ще приключи, тъй като ще бъдат разрешени само сертифицирани и обосновани екологични твърдения", коментира докладчикът Биляна Борзан (S&D, Унгария).

За да се опрости информацията за продукта, евродепутатите предвиждат да се позволи използването само на етикети за устойчивост, базирани на официални схеми за сертифициране или установени от публични органи.

По-устойчиви във времето продукти

За да може продуктите да издържат по-дълго, Европарламентът иска да забрани и въвеждането на елементи, които ограничават живота на продукта или водят до преждевременна повреда на стоките. Биляна Борзан добавя: "Индустрията вече няма да печели от производството на потребителски стоки, които се повреждат точно след изтичането на гаранционния период. На потребителите ще трябва да бъде предоставена ясна информация за възможностите и цената на ремонта. Продуктовите етикети ще информират гражданите кои стоки гарантирано ще издържат по-дълго и производителите, Освен това производителите не трябва да имат право да ограничават функционалността на продукта, когато той се използва с консумативи, резервни части или аксесоари (например зарядни устройства или касети с мастило), произведени от други компании."

За да се помогне на хората да изберат по-трайни и подлежащи на ремонт стоки, купувачите трябва да бъдат информирани за всички възможности за поддръжка, преди да направят избора си. Освен това евродепутатите предлагат нов гаранционен етикет, посочващ не само продължителността на законово изискваната гаранция, но и продължителността на всички възможни удължения на гаранцията, предлагани от производителите. Това ще помогне да се подчертаят качествените стоки и ще мотивира компаниите да се съсредоточат повече върху издръжливостта.

След гласуването на позицията на Европейския парламент предстоят преговори с правителствата на държавите членки за крайния вариант на текста.

Ключови тенденции в търговията с храни през 2023г.

В публикувания доклад на Euro Commerce, изготвен съвместно с McKinsey за състоянието на търговията на дребно с хранителни стоки в Европа през 2023 г., въз основа анализ на пазара и проучвания на потребителските нагласи, са изведени следните ключови тенденции:

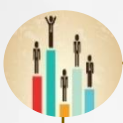
- **Постепенно нормализиране на цените и обема продажби на стоки.**

През 2022 г. хранителните стоки се характеризираха с безпрецедентна инфлация и нарастваща чувствителност на потребителските цени. Поскъпването на храните се очаква да спре към края на 2023 г. За да запазят обемите на продажби, при силна чувствителност към цените клиенти, търговците свиват своите маржове.

- **Развитие на собствена марка стоки и дискаунтьри.**

В условията на висока инфлация и скок в цените, спестяването на пари от храна вече е характерно за потребителите и от високодоходните групи. Това извежда в изгодна позиция дискаунтьрите и търговците с добре развити собствена марка стоки в асортимента, чийто дял се е увеличил в Европа средно с 1.9 процентни пункта.

- **Икономии от мащаба.**

Преговорите за големи обеми с производители намаля цената, а инвестициите в технологии са по-рентабилни, когато се разпределят в голяма мрежа магазини.

Очаква се големите вериги да активизират своите опити за сливания и придобивания, докато по-малките ще се опитат да постигнат мащаб чрез общи поръчки, франчайзи и партньорства за общи инвестиции. Немската компания REWE, която е собственик на „Лидл“, „Кауфланд“ и „Алди“ ще инвестира 5 млрд. евро до 2025 г., за да разшири присъствието си в Европа. Това ще става като купува вече разработени малки вериги в Източна Европа, и в същото време напуска някои западноевропейски пазари. В края на 2022 г. „Алди“ напусна датския пазар. Скандинавската компания Navian се обединява с френската „Карфур“, за да произвежда на място в скандинавските страни традиционни френски, италиански и испански хранителни продукти.

- **Онлайн търговия.**

След края на противоепидемичните мерки онлайн продажбите на хранителни продукти намаляха и се очаква през 2023 г. умерен растеж. С подобри темпове на ръст в сравнение с е-супермаркетите се развиват доставките на храна.

- **Ускорено внедряване на технологии.**

Автоматизацията и модернизацията на складове и магазини продължава да се ускорява. Очаква се автоматизацията да е една от най-големите инвестиции, необходими за дигитална трансформация на магазините за хранителни стоки в Европа. Прилагането на Generative AI създава допълнителен потенциал за стойност за търговците на дребно, с фокус не само върху маркетинговите и поддържащи функции, но и усъвършенстван анализ за ценообразуване, избор на асортимент и планиране на веригата на доставки.

- **Устойчивост и опазване на околната среда.**

Инвестиции насочени към намаляване на вредните емисии на парниковите газове-фотоволтаични системи, по-енергийно ефективно оборудване и др.

B2B COOP платформа за търговия на едро

МОСТ ПРОФИЛ КОМПНКА / 449,00 ЛЕВ

В отговор на дигитализацията в областта на търговията стартира разработването на платформа за търговия на едро B2B COOP. Платформата е съвременен инструмент за оптимизиране и подобряване процесите на комуникация, повишаване ефективността от дейността и конкурентно предимство в търговията с бързооборотни стоки. През платформата кооперативните организации ще може лесно да поръчват стоки предлагани от „Кооп-търговия и туризъм“ АД и „Булминвекс-ГБ“ ЕООД.

Възможности за потребителите на B2B COOP:

- Управление на подакаунти към организацията – относно видимост на цени, оферти, поръчки и др.;
- Лесни поръчки от продуктов каталог и собствени списъци за пазаруване;
- Бързо запитване за оферта на продукти;
- Проследяване и управление на всички поръчки;
- Получаване на автоматизирани известия за поръчка, фактура и предстояща доставка;
- Анализи на база история на поръчките за различни периоди и продукти.

Платформата B2B COOP ще бъде интуитивна и лесна за използване. Чрез дигитално оптимизираният процес на поръчките, кооперативните организации ще оптимизират работния процес, ще спестяват време и ще се подобри процеса по веригата на доставка.

ТОП ПРОДУКТИ С МАРКА „КООП“

Главна дирекция

„Иновации и логистика в търговската дейност“

тел: 02/926 64 42; coop_trade@cks.bg